

Процес формування національної економіки (рівень розвитку продуктивних сил, тенденція інноваційного розвитку та ін.) відіграє важливу роль у її майбутній стабільності. Саме структура економіки є фундаментом, на якому формуються національні ідентичності економіки. Безсумнівно, національна економіка є системною і добре структурованою.

Передумови зовнішньої політики для функціонування та розвитку національної економіки включають відкритість економіки країни, багатогалузевий характер зовнішньої політики, стабільність пріоритетів міжнародного співробітництва та дипломатичних відносин, моніторинг зовнішніх ринкових умов. Ці передумови визначають здатність формування, функціонування та розвитку національної економічної системи на основі створення зовнішньоекономічних умов у країні, кожному регіоні, сферах та галузях економіки. Це також важливо, оскільки окремі країни, відчуваючи обмеження деяких сировинних можливостей для зростання своєї економіки, навряд чи зможуть успішно працювати без експортних потоків товарів для задоволення власних різноманітних потреб – товарів і послуг [2, с. 12].

Таким чином, основні трансформації національних економік в глобалізованому світі полягають у наступному: а) наскрізна цифровізація всіх ієрархічних рівнів господарської системи та технологічні інновації зумовлюють докорінні зміни в якості людського капіталу та формують принципово нові економічні відносини [5]; б) глобалізація фінансової системи, поява альтернативних валют і розрахунків призводять до змін у грошово-кредитній і банківській системі та торгово-розрахункових операціях; в) політика в галузі освіти, спрямовується на ефективне навчання робочої сили; г) виключно важливого значення набуває політика продукування та впровадження новітніх технологій та інновацій.

Література

1. Інтелектуалізація соціально-економічного розвитку України в перспективі післявоєнного відновлення: монографія. За наук. ред. О. В. Ольшанської, А. А. Олешко, З. Я. Шацької. К.: КНУТД, 2022. 340 с. DOI: 10.30857/978.617.7763.05.4 URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/20381>.
2. Карінцева О. І., Харченко М. О., Панченко А. А. Теоретичні підходи до визначення поняття "структура національної економіки". *Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка*. 2017. № 3. С. 103-111. DOI: 10.21272/1817-9215.2017.3-14.
3. Старостенко Г. Г., Онишко С. В., Поснова Т. В. Національна економіка: навч. посібник. К.: Ліра-К, 2016. 432 с.
4. Котикова О. І., Горобченко О. А., Олійник Т. Г., Крилова І. Г., Мельник І. О., Купчишина О. А. Національна економіка: навчальний посібник (у рисунках, схемах і таблицях). Миколаїв: Іліон, 2020. 196 с.
5. Олешко А. А., Усатенко А. О. Формування та розвиток цифрової компетентності персоналу. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 23. С. 16–19. DOI: 10.32702/2306-6814.2019.23.16.

УДК 330.8

*Хаустова Є. Б., д.е.н., професор
Кульбовський С. А., студент 5-го курсу
Київський національний університет технологій та дизайну*

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ РОЗУМІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Поняття «інвестиція» походить від лат. "investio" або від англійського "investments", що означає «одягати, прикривати, вкладати» або «капітальні вкладення» відповідно. Сьогодні інвестиції – це вкладання капіталу (грошей, цінностей, інтелектуальної власності) з метою отримання прибутку в майбутньому. В економічній літературі автори трактують цей термін по-різному, однак, відповідно Закону України

№ 1560-ХІІ від 18.09.1991 «Про інвестиційну діяльність» інвестиції – це всі види майнових і інтелектуальних цінностей, які вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті, чого створюється прибуток або досягається соціальний ефект. Також зазначається, що в результаті таких фінансових операцій створюється вартість (прибуток) або мають місце певні позитивні соціальні зміни» [1].

Інвестиції це:

- об'єкт економічного управління;
- найактивніша форма залучення нагромадженого капіталу в економічний процес;
- можливість використання нагромадженого капіталу у всіх його альтернативних формах;
- альтернативна можливість вкладення капіталу в будь-які об'єкти господарської діяльності;
- джерело генерування ефекту підприємницької діяльності;
- об'єкт ринкових відносин;
- об'єкт власності і розпорядження;
- об'єкт надання переваги в часі;
- носій фактора ризику;
- носій фактора ліквідності [2].

Інвестиції підприємства – це вкладення капіталу в усіх його формах в різноманітні об'єкти (інструменти) його господарської діяльності з метою отримання прибутку, а також досягнення іншого економічного або позаекономічного ефекту, здійснення якого базується на ринкових принципах і пов'язане з факторами часу, ризику та ліквідності.

Специфікою інвестиційної діяльності називається ряд фінансово-економічних передумов, що детермінують можливість та ефективність ведення бізнесу в конкретному регіоні чи країні. У більш широкому розумінні під цим терміном прийнято розглядати такі фактори: політичні, географічні, історичні, культурні, правові, соціально-економічні, організаційні, фінансові, динаміку макроекономічних показників, наявність чи відсутність природних ресурсів, демографічну ситуацію, рівень розвитку законодавчої бази, валютну та фіскальну політику, прозорість та стабільність економічної системи. Отже, це чинники, які вітчизняні та іноземні інвестори беруть до уваги, приймаючи інвестиційне рішення [3].

Система визначальних чинників містить:

- інституціональні чинники: внутрішня і зовнішня політична стабільність; нормативно-законодавча платформа країни та загальнодержавна політика щодо залучення інвестицій; прозорість та об'єктивність судової системи; стабільність господарського, фінансового і податкового права; національний менталітет; ступінь втручання держави в економіку; гарантія прав і свобод особи; захищеність прав інтелектуальної власності;
- економічні чинники: загальний стан національної економіки; рівень відкритості економічної системи та інформаційна відкритість; стабільність національної валюти та виваженість фіскальної політики; динаміка росту ВВП; характеристика та стан банківської сфери; ринкова та інвестиційна інфраструктура; податки і митні тарифи; вартість та кількість робочої сили; доступ до засобів виробництва (наявність або відсутність приватизації); рівень конкурентоздатності на світових та внутрішніх ринках, стан державного боргу та імпортно-експортної активності, членство у міжнародних організаціях та угодах.

Для інвестиційної діяльності надзвичайно важливим стає питання оцінки її прибутковості, ефективності.

Сьогодні існує досить багато методик для визначення інвестиційної привабливості як в певних секторах економіки (макро-, галузевому, регіональному,

окремого підприємства), так і на рівні держави в цілому. Найчастіше прийнято ранжувати благоприємність середовища за такими групами: найбільш сприятливі умови для вкладення активів, достатньо, середньо та несприятливі умови для розвитку інвестиційної діяльності.

Також широкою популярністю на міжнародному рівні користуються 4 методичні підходи, що використовують такі інструменти:

- статистичні методи та розрахунки;
- рейтинги та індекси;
- експертна оцінка;
- комбіновані (на основі попередніх) [4–8].

Література

1. Болтянська Л. О., Андреева Л. О., Лисак О. І. Економіка підприємства: навчальний посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 668 с.
2. Погодіна Т. В. Інвестиційний менеджмент. Харків: Юрайт, 2017. 311 с. (Бакалавр, академічний курс)
3. Гребенюк Н. О. Інвестиційна привабливість: сутність та засоби покращення. *Інвестиції: практика та досвід*. 2012. № 13. С. 12–17.
4. Про інвестиційну діяльність: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. 646 с.
5. Про іноземні інвестиції: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 26. 357 с.
6. Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон: Закон України (ред. від. 17.02.2006). *Голос України*. 1992.
7. Про цінні папери і фондову біржу: Закон України (ред. від 02.04.2020). *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 38. 512 с.
8. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.1996 № 93. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. 370 с.

УДК 336.7

Петрівський О. О., аспірант

Київський національний університет технологій та дизайну

РОЛЬ КРИПТОВАЛЮТ ТА ГАЛУЗІ ФІНТЕХ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Сьогодні в багатьох столичних валютних обмінниках на табло з курсами національних валют можна зустріти символи найбільш популярних криптовалют. Так, поряд зі звичними обмінними операціями долара, євро, золотого на гривню і навпаки, уже більше року паралельно йде обмін криптовалюти. Враховуючи появу такої послуги, можна констатувати той факт, що вона має попит. Більше того, за час війни цей попит показав феноменальне зростання. Взагалі у 2022-му Україна посіла третє місце у рейтингу прийняття криптовалюти населенням за даними ресурсу Chainanalysis, поступившись тільки В'єтнаму і Філіппінам [1].

Сьогодні більше 6,5 мільйонів українців володіють криптовалютою. Аналітики цього ж ресурсу вказували, що у березні 2022 року, обсяг торгівлі в українській гривні на платформах Binance та LocalBitcoins зріс на 121%. Причини такого росту цілком очевидні. По-перше, в часи криз, якою в тому числі стала війна, люди традиційно шукають для себе захисний актив, і в Україні таким активом після готівкового долара і євро, для багатьох стала криптовалюта.

Якщо раніше цифрові активи були більше прерогативою ІТ-спеціалістів і криптоентузіастів, то війна підштовхнула опанувати її тонкощі навіть тих, хто раніше не надто цікавився новинками на ринку фінансових послуг. До речі, за неофіційною інформацією, в перші два тижні війни тільки на одну біржу Binance, було виведено близько \$500 млн. А ще були інші криптобіржі, PayPal, Revolut тощо. Фактом є те, що в перші тижні війни криптовалюти використовувались з метою збереження власних